



## I. CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

Gospodarstwo domowe jest podmiotem gospodarczym. I to najważniejszym i najczęściej spotykanym. To właśnie gospodarstwo domowe podejmuje decyzje, jakie towary i w jakiej ilości kupić, z jakich usług skorzystać. Tak więc producenci dóbr i usług oraz ich sprzedawcy muszą się liczyć ze zdaniem i opinią, a także z możliwościami finansowymi gospodarstw domowych.

Producent i sprzedawca (kupiec) są też podmiotami gospodarczymi. Celem ich działalności jest sprzedaż wytworzonych produktów i gotowych do świadczenia usług. Motywem ich działania jest osobisty interes, zysk. Przedsiębiorcy utrzymują się bowiem z tego, co zarobią swą działalnością. I nie można zbyt ograniczać ich dochodów, bo nie będą mieli z czego kupować lepszych maszyn i urządzeń i nie będzie się im chciało dobrze pracować. Piekarz upiecze nam smaczny chleb i chrupiące bułki, bo widzi w tym swoją korzyść. Tak samo rzeźnik wytwarza dobre wędliny, bo liczy, że na tym zarobi. Fryzjer stara się ładnie czesać swych klientów, bo liczy na to, że go znowu odwiedzą i dadzą zarobić. Na tym właśnie polega zgodność interesu producenta-sprzedawcy i konsumenta, mimo że ich motywy działań są różne: konsument chce dobrego towaru, a producent chce zarobić.

Prawie każde gospodarstwo domowe korzysta z usług banku. Do banku wpłaca się oszczędności, dokonuje się przelewów z konta osobistego przy płaceniu różnych rachunków. W banku również zaciąga się pożyczki na poważniejsze inwestycje domowe. Bank przyjmujący wkłady i lokaty oraz udzielający kredytów jest również podmiotem gospodarczym. Jest zainteresowany gromadzeniem oszczędności gospodarstw domowych i chwilowo wolnych środków pieniężnych przedsiębiorstw. Posiadaczom wkładów i lokat płaci bowiem odsetki, pobierając je z kolei od tych, którzy zaciągnęli kredyty. Różnica między wyższymi odsetkami od kredytów, a niższymi od wkładów i lokat jest zyskiem banku.

W gospodarce rynkowej działa bardzo dużo rozmaitych, samodzielnych podmiotów gospodarczych. Z punktu widzenia prawa dzieli się je na osoby fizyczne i osoby prawne. Osoba fizyczna to osoba, która ukończyła 18 rok życia, bo wtedy nabiera pełnej zdolności do czynności prawnych. Oznacza to, że może zawierać umowy gospodarcze i musi wywiązywać się z przyjętych zobowiązań. Natomiast osoby prawne to np. wszystkie przedsiębiorstwa zajmujące się działalnością gospodarczą o charakterze spółek.

Kamila Wilczyńska, Ci, którzy gospodarują. [w:] „Płomyczek” nr 7/8, r.1998, s.22.

### 1. Gospodarstwo domowe jako podmiot gospodarczy decyduje o:

- A) prawach członków rodziny  
 B) obowiązkach młodzieży wobec starszych  
 C) metodach wychowawczych dzieci  
 D) wydatkach na kulturę i rozrywkę

### 2. Gospodarstwo domowe, będąc podmiotem gospodarczym, często korzysta z:

- A) usług banku  
 B) porad sąsiadów  
 C) wzajemnej życzliwości członków rodziny  
 D) nieodpłatnej pomocy innych podmiotów

### 3. Producent zaspokaja potrzeby konsumentów, którzy w zamian:

- A) żyją jego kosztem  
 B) podnoszą swój standard życia  
 C) świadczą mu inne usługi  
 D) płacą za nabyte towary i usługi

### 4. Motywem działania podmiotów gospodarczych jest:

- A) uzyskanie kredytu bankowego  
 B) osiągnięcie zysku  
 C) wytworzenie towaru wysokiej jakości  
 D) zawarcie umowy handlowej

### 5. Banki osiągają zysk przede wszystkim w następujący sposób:

- A) nie wypłacają klientom należnych im odsetek  
 B) promują niektóre towary  
 C) naliczają wysokie opłaty za usługi  
 D) udzielają oprocentowanych kredytów

### 6. Osobą fizyczną z punktu widzenia prawa nie może być:

- A) dziecko  
 B) piekarz  
 C) bankowiec  
 D) mama

## II. NAUKA O JĘZYKU

### 7. Czasownikiem nieprzechodnym jest:

- A) malować  
 B) podać  
 C) wyłączyć  
 D) skoczyć

### 8. Postać niedokonaną ma czasownik w zdaniu:

- A) Poczekam tutaj na ciebie.  
 B) Przyjdź jutro o piątej.  
 C) Zawsze zabieram tę maskotkę.  
 D) Wyślę zaraz ten list.

### 9. Konstrukcją bierną ma zdanie:

- A) Światło było zgaszone.  
 B) Wszędzie panowały ciemności.  
 C) Ktoś skradał się na palcach.  
 D) Miałem duszę na ramieniu.

10. Tylko spójniki znajdują się w szeregu:

- A) ale, oraz, więc       B) lub, na, nie       C) przy, i, do       D) on, ani, sponad

11. W liczbie pojedynczej nie może wystąpić rzeczownik:

- A) liczby       B) decyzje       C) postanowienia       D) chrzciny

12. W liczbie pojedynczej nie odmienia się rzeczownik:

- A) sędzia       B) ręka       C) muzeum       D) polityka

13. Błędnie zapisano:

- A) niemądrze       B) można by       C) nie trzeba       D) nielepszy

14. Błędnie zastosowano zaimek w zdaniu:

- A) Powiem tobie sekret.       B) Weź tę chusteczkę.  
 C) Cofnij to słowo.       D) Jego tam nie było.

15. Nie mówimy:

- A) Nie jedz rękami.       B) Opowiadał o swoich przyjaciółach.  
 C) Lubię ciasto z kakaem.       D) Miał kłopot z liśćmi.

16. Nitka Ariadny to:

- A) babie lato       B) przerwany wątek szczęścia  
 C) wskazówka prowadząca do celu       D) droga, jedwabna nić

### III. LITERATURA

17. Ania Shirley odzyskała przyjaźń Diany, gdy:

- A) podarowała jej cenną broszkę       B) przeprosiła jej mamę  
 C) zaopiekowała się jej chorą siostrą       D) zaprosiła ją na przyjęcie

18. Ania Shirley była dziewczynką:

- A) nieposłuszną       B) ambitną       C) nieśmiałą       D) bojaźliwą

19. Skuteczność SPONY („Sposób na Alcybiadesa”) sprawdzila się podczas:

- A) oprowadzania po Warszawie wycieczki z Elbląga       B) ściągania na egzaminie poprawkowym  
 C) pisania pracy semestralnej       D) wyjazdu na wycieczkę rowerową do Czerska

20. Adaś Cisowski, bohater książki pt. „Szatan z VII klasy”, wykrył sprawcę kradzieży pióra, lecz:

- A) nie zażądał zwrotu przedmiotu       B) zgłosił przestępstwo na policję  
 C) poinformował o tym rodziców chłopca       D) zataił jego winę przed kolegami

21. Aniela, bohaterka książki pt. „Kłamczucha”, pracując jako pomoc domowa, ujawniła swą wiedzę na temat:

- A) zdrowego żywienia       B) funkcji trygonometrycznych  
 C) teatru       D) szkodliwości środków chemicznych

22. Kucharzewski, bohater książki pt. „Wspomnienia niebieskiego mundurka”, był skromnym chłopakiem, co udowodnił wówczas, gdy:

- A) zrezygnował z udziału w zabawie       B) uciekł przed gratulacjami za uratowanie kolegi  
 C) nie ujawnił swego talentu muzycznego       D) podzielił się z chłopcami słodyczami

23. Agent policyjny Fix, bohater książki pt. „W 80 dni dookoła świata”, aresztował Fogga, ponieważ:

- A) podejrzewał go o kradzież pieniędzy       B) zarzucał mu kradzież dokumentów  
 C) oskarżał go o wszczynanie awantur       D) obwinał go o napaść na bezbronną kobietę

24. Harry („Harry Potter i komnata tajemnic”) pomógł nieszczęsnemu Zgredkowi w ten sposób, że:

- A) zmusił Malfoya do zwrócenia mu wolności       B) dał mu skrzynię skarbów  
 C) nauczył go ważnego zaklęcia       D) uchronił go przed zemstą wrogów

25. Lockhart przestrzegał Harry`ego Pottera, że:

- A) ma w szkole wielu wrogów       B) nie powinien wbijać się w dumę  
 C) musi postępować zgodnie z regulaminem       D) ktoś go szpieguje

26. Prawidłowo zestawiono nazwisko autora z tytułem książki w szeregu:

- A) Kornel Makuszyński - „Sposób na Alcybiadesa”  
 B) Edmund Niziurski - „Kłamczucha”  
 C) Irena Jurgielewiczowa - „Ania z Zielonego Wzgórza”  
 D) Juliusz Verne - „W 80 dni dookoła świata”